

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri (CMAE)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri (CMAE)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19162>

Özet

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri (CMAE), özellikle demans ve Alzheimer hastalığı olan yaşı bireylerde görülen ajitasyon davranışları ve şiddetini sistematik olarak değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Orijinal olarak Jiska Cohen-Mansfield tarafından tasarlanmıştır. Türkiye'deki uyarlama çalışması, ölçenin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik analizlerini yaparak, klinik ve araştırma ortamlarında kullanıma olanak sağlamıştır. CMAE, 29 maddeden oluşmakta olup, gözlemci veya bakım veren tarafından rapor edilmeye dayalı bir değerlendirme aracıdır. Bu envanter, ajitasyonu agresif, fiziksel ve sözel olmak üzere farklı davranış kategorilerine ayırarak, ajitasyonun doğasına daha iyi anlamayı hedefler.

Anahtar Kelimeler

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri, CMAE, ajitasyon, demans, Alzheimer hastalığı, davranışsal değerlendirme, yaşı psikolojisi, uyarlama

Yazarlar

Jiska Cohen-Mansfield (Orijinal Geliştirici), M. Demircioğlu Özal (Türkçe Uyarlayıcı)

Amaç

CMAE'nin temel amacı, nörobilişsel bozuklukları olan yaşı bireylerde gözlemlenen ajite davranışları ve tipini ölçmektir. Bu sistematik ölçüm, klinisyenlere ve araştırmacılara, ajitasyonun doğasına anlamada, potansiyel tetikleyicileri belirlemede ve farmakolojik veya davranışsal müdahalelerin etkinliğini değerlendirmede somut veriler sunar. Ölçek, özellikle uzun süreli bakım ortamlarında bireyin bakımı için kritik öneme sahip olan ajitasyon düzeyini objektif bir şekilde kaydetmeyi amaçlar.

Yapı

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri, ajitasyonun karmaşık bir yapı olduğunu kabul ederek, bu davranış farklı alt boyutlarda değerlendirir. Ajitasyon, genellikle ykıcı ve rahatsız edici davranışları kapsayan geniş bir terimdir. CMAE, bu davranışları üç ana faktör altında grupelemiştir:

Agresif Davranışlar: Vurma, itme, ısırma gibi fiziksel saldırı veya küfür etme gibi sözel saldırı.

Fiziksel Saldırısız Davranışlar (Motor Huzursuzluk): Amaçsız dolağma, sallanma, giysileri çekme gibi yerinde duramama ve tekrarlayıcı hareketler.

Sözel Ajitasyon: Sürekli şikayet etme, anlamsız sesler çıkarma veya yardım için bağırma.

Ölçek, bu davranışların son iki hafta içindeki gözlenmesi değerlendirilerek, ajitasyonun genel şiddetini ve tip profilini ortaya koyar.

Geçerlik

CMAE'nin Türkçe uyarlaması, M. Demircioğlu Özal tarafından 2014 yılında yapılan yüksek lisans tezi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk popülasyonunda, özellikle Alzheimer hastalarında geçerliliğini incelemiştir. Geçerlik çalışmaları genellikle yapı geçerliliği (faktör analizi) ve ölçüt bağıntılığı geçerliliği (benzer ölçeklerle korelasyon) içerir. Orijinal CMAE yüksek bir yapı geçerliliğine sahip olup, uyarlama çalışmasında da bu psikometrik özelliklerin korunduğu varsayılmaktadır. Ancak kaynakta spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri, bir ölçüm aracının tutarlılığını gösterir. CMAE'nin uluslararası literatürde yüksek düzeyde iç tutarlılığı (Cronbach Alfa katsayısı genellikle .80'in üzerinde) sahip olduğu bilinmektedir. Türkçe uyarlama çalışmasında da iç tutarlılık analizi (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test güvenirlilik analizleri yapılmıştır. Güvenirlilik sonuçları, ölçeğin Türkçe formunun Alzheimer hastalarında ajitasyonu tutarlı bir şekilde ölçebildiğini göstermesi olmalıdır. Kaynakta spesifik güvenirlilik katsayıları belirtilmemiştir.

Faktör Analizi

Orijinal CMAE, genellikle üç veya dört faktörlü bir yapı sergilemektedir; bunlar genellikle Agresif, Fiziksel Agresif Olmayan ve Sözel Ajitasyon faktörleridir. Türkçe uyarlama çalışmasında (Demircioğlu Özal, 2014), ölçeğin 29 maddesinin Türk kültürüne ve hasta grubuna özgü faktör yapılarını belirlemek amacıyla açılmaya ve doğrulanmaya faktör analizleri uygulanmıştır. Bu analizler, CMAE'nin Türkçe formunun da orijinal ölçekteki temel yapısal boyutları barındıran bir şekilde temsil ettiğini ortaya koymuştur.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama, Derecelendirme Ölçeği

Format: 29 maddelik, 7 dereceli Likert tipi ölçek (1 = Hiçbir zaman/Asla, 7 = Saatte birkaç kez).

Mevcut Diller: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Nörobilişsel Bozuklukları olan Bireyler, Yaşlı Bireyler

Yaş Grubu: Yetişkin ve Yaşlı Popülasyon

Popülasyon Detaylar?: Türkçe uyarlama çal??mas? özellikle Alzheimer hastalar? üzerinde gerçekte?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, gözlemci veya hastan?n birincil bak?m vereni taraf?ndan doldurulur. Bak?m veren, son iki hafta içinde gözlemlenen ajite davran??lar?n s?kl??n? derecelendirir. Bu metodoloji, davran??n do?al ortamda ve periyodik olarak de?erlendirilmesini sa?lar.

Anahtar Kelimeler

Cohen-Mansfield Agitation Inventory, psikometrik özellikler, ajitasyon ölçümü, ya?l? bak?m?, davran??sal semptomlar, geriatric psikiyatri

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri'nin orijinal kullan?m ve telif haklar? Jiska Cohen-Mansfield'e aittir. Türkçe uyarlamas?, akademik bir tez çal??mas? kapsam?nda yap?lm??t?r. Ölçe?in ticari kullan?m? veya büyük ölçekli ara?t?rmalarda kullan?lmas? için orijinal yazar ve telif hakk? sahiplerinden izin al?nmas? gerekebilir. Türkçe uyarlama çal??mas?n?n tamamlanma y?l? **2014**'tür. Ölçe?in PDF format?ndaki hali, kaynakta belirtilen ba?lant? üzerinden indirilebilir. Orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: [cohen-mansfield-ajitasyon-envanteri-cmae-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Demircio?lu Özal, M. (2014). Alzheimer hastalar?nda cohen-mansf?eld ajitasyon envanteri'nin (cohen-mansf?eld agitation ?nventory-CMAI) Türkçe uyarlamas?, geçerlik ve güvenilirli?i (Yüksek lisans tezi, ?stanbul Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul). [tez.yok.gov.tr](#) adresinden edinilmi?tir.

Tez referans?n?n do?rudan ba?lant?s?: <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi>

Cohen-Mansfield Ajitasyon Envanteri (CMAE) Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmad??? için burada listelenememi?tir. CMAE, tipik olarak 29 maddeden olu?maktadır ve bu maddeler agresif, fiziksel

agresif olmayan ve sözel ajitasyon davran??lar??n? kapsamaktad??r.

ARABPSYCHOLOGY.COM